

Projektplan

Titel	Stemmeværkspladsen - en naturperle i Varde ådal
Baggrund	<p>Området omkring det tidligere stemmeværk ligger i den østlige del Varde Ådal, hvor Grindsted Å og Ansager Å mødes. Under sidste istid lå isens hovedopholdslinje øst for her. Smeltevandet fra de store ismasser har skabt ådalen og de flade sletter.</p> <p>Stemmeværket og kanalen blev etableret i starten af 1940'erne, for at give mere vand til Karlsgårde Vandkraft, der skulle udvides til større kapacitet. Den ca. 10 kilometer lange kanal blev gravet med håndkraft og sikrede dermed arbejde til mange hundrede mennesker. Der blev etableret barakker til overnatning og til spisning. Vandet til Karlsgårde Kraftværk blev samlet i Karlsgårde Sø og kom primært fra to kanaler – Holme kanal og Ansager Kanal. Således har det noget voldsomme indgreb i naturen haft stor betydning for elforsyningen og givet arbejde til mange.</p> <p>I dag er Ansager Kanal nedlagt og fungerer kun som en lille grøft. Vandet er ført tilbage til Varde Å under et meget stort naturgenopretningsprojekt, som blev afsluttet i 2010 til glæde for naturen og besøgende. Under genopretningsprojektet blev også stemmeværket nedlagt. Området ligger i dag som en åben plads ned til Varde Å og tracéet til kanalen er stadig synlig i landskabet. Her er en imponerende udsigt ud over ådalens landskab med gammel løvskov omkring og der hviler en ro og historisk atmosfære på stedet.</p> <p>Mange lokale bruger stedet til udflugtsmål og flere turister starter deres kano- eller vandretur herfra. Det er muligt at vandre fra Ansager by via trampestier i den smukke omgivelser til stemmeværket eller cykle/ på anden vis køre hertil. Der arbejdes på at etablere en vandresti langs kanalen som ender ved Karlsgårde Sø. Her er der forbindelse til Kyst til Kyst Stien, hvor man kan vandre tværs over Jylland fra Vejle til Blåvands Huk.</p> <p>Området ved det gamle Stemmeværk gemmer således på et stort potentiale på at udvikle de rekreative muligheder ved at sikre tilgængelighed og sammenhæng i hele området samt forbedre muligheden for oplevelser, aktivitet og læring inden for både natur og kulturhistorie..</p>
Formål	Formålet med dette projekt er, gennem lokal forankring, at skabe et sted i samspil med naturen, hvor det er muligt for større som mindre grupper at opleve den fantastiske natur i Varde ådal samt få et indblik i stedets kulturhistorie. Stedet skal fungere som et rekreativt samlingspunkt i sti-netværket i den østlige del af Varde Kommune.
Mål	Målet er at brugerne bliver motiveret og inspireret til øget friluftliv i den østlige del af Varde Kommune.
Indhold	<ul style="list-style-type: none"> • Ved ankomsten af ådalen etableres der en mindre parkeringsplads med stabilgrus som underlag. Her skal der være plads til 6-8 biler.

	<ul style="list-style-type: none"> • På kanten af ådalen ligger det gamle driftshus som indrettes til et formidlingshus. Huset skal indeholde information om det kulturhistoriske på stedet samt betydningen af etableringen og fjernelsen af kanalen. Ligeledes vil der være information om de effekter genslyngningen af Varde Å har betydet for naturens diversitet af flora og fauna. Formidlingshuset skal fungere som et samlingspunkt for områdets besøgende. • Ved formidlingshuset etableres der et muldtoilet således at besøgende og overnattende er sikrede ordentlige forhold. Males i sort så det er så neutralt som muligt. • Rekreative lommer. Nede i ådalen etableres mindre ”lommer” i den eksisterende beplantning. Disse lommer vil med deres handicapvenlige bord- og bænkesæt skabe sociale rammer for besøgende. Her er der et flot syn i ådalen med egeskovene der tegner konturerne op på begge sider af dalen. • Anløbsbro og optagningsplads Ved åen etableres en anløbsbro og en optagningsplads. Dermed er det muligt er at ligge til med både kano og kajak. • <i>Camp Stemmeværket</i> Et område tilbagetrukket fra formidlingshuset og de ”rekreative lommer”. Her er det muligt at overnatte i 5 shelters, lave mad i bålhuset eller slå telte op. Der er 5 Shelters, som ligger i to områder med afstand imellem, således at de kan bruges separat af hinanden. To mindre shelters på 2,5 m. placeres lidt fra de tre store shelters. De store shelters 4,5 m. bredde, skal kunne rumme skoleklasser og spejdergrupper som også vil benytte bålhytten. Camp stemmeværket er helt tilbagetrukket mod den gamle egeskov således at den ikke kommer til at virke forstyrrende i ådalen. Shelters kan etableres som mini kopier af de tidligere barakker, som arbejderne boede i. Hermed vil brugere, kunne være i elementer af kulturhistorien, der har udspillet sig her. <p>Der er givet tilsagn fra lokale lodsejere om at etablere en sti fra nord henover Varde Å, hvilket øger forventningerne til et markant større brug af området for fremtiden.</p>
<p>Organisering</p>	<p>Idéudviklingen til projektet er kommet i stand gennem Ansager Byudvikling og Varde Kommunes udvikling af rekreative områder. Flere gode idéer omkring området er smeltet sammen til et hele – Stemmeværkspladsen – en naturperle ved Varde Ådal.</p> <p>I samarbejdet er projektplanen udviklet, så der er fundet plads til alle idéer og behov.</p> <p>Under etableringen og det videre arbejde med projektet skal der etableres en styregruppe med Lokalarkivet i Ansager, Varde Museer, Ansager Byudvikling og Varde Kommune. Kommunen påtager sig koordineringen af projektet og styregruppen.</p> <p>Varde Kommune vil stå som overordnet ansvarlig for projektet. Den videre pleje og tilsyn med området, vil Varde Kommune og lokale i samarbejde stå for.</p>
<p>Tidsplan</p>	<p>2015</p> <p>Januar: Myndighedsarbejde, kontakt til leverandører, begynde med plan over formidlingsdel – kontakt til museer og lokalarkiv.</p> <p>Marts: Renovering af det gamle driftshus. Området ryddes for vegetation. Materiale indsamling til formidlingshuset.</p> <p>Maj /Juni: Byggeplads – etablering og opsætning af bålhytte, shelters, optagningsplads, borde/ bænkesæt. Bearbejde materiale til formidlingshuset.</p> <p>August: Opsætning af materiale i formidlingshuset.</p>

	Primo September: Indvielse af projektet med bidrag fra lokalområdet
Kommunikation	<p>Man vil kunne følge projektet via Varde Kommunes hjemmeside og den lokale hjemmeside www.ansager.info. Der vil ligeledes taget kontakt til lokale medier herunder TV2 SYD løbende gennem processen. Der vil blive lagt vægt på at de frivilliges arbejde med at opsætte shelterne bliver eksponeret. Lokale skoler og friluftorganisationer vil modtage information om denne nye naturplads og områdets muligheder. På diverse hjemmesider omhandlende friluftsliv, vil der ligeledes blive lagt information ud om denne nye naturplads.</p> <p>På stedet vil der blive skiltet således at besøgende guides rundt til de forskellige stier. Ved Starten af Kanalstien opsættes en Egestolpe på 40x40 cm i 2½ meters højde som signalerer starten af kanalstien (der vil blive opsat en tilsvarende i den modsatte ende ved Holme Å). Stolpen har til opgave at informere gennem piktogrammer hvor man finder hvad. Andre steder er det mindre egetræstolper med piktogrammer der leder de besøgende på rette vej. Ankommer man fra Varde Å eller parkeringspladsen vil der være oversigtskort så man kan danne sig et overblik over området. Kortmateriale vil også blive tilgængelige på kommunens hjemmeside.</p>
Projektets økonomi og ressourcer	<p>Se vedlagte budget</p> <p>SE (Syd Energi) ejer i dag området. Det er planen at Varde Kommune skal overtage området. Projektet er en del af et større projekt omkring Ansager Kanal og Karlsgårde Værket. SE har allerede bevilliget 145.000 kr til Stemmeværkspladsen og Varde Kommune støtter med samme beløb. Derudover er der en stor lokalopbakning til projektet, hvor der ligger mange frivillige arbejdstimer, både til projektets udvikling men også arbejde med at opstille shelters, bordbænkesæt mv.</p> <p>I budgettet er der ligeledes sat timer på, der angiver antallet af dels frivillige timer og timer som Varde Kommunes medarbejder vil ligge i projektets udførelse.</p>
Øvrig økonomi	<p>Fremtidig økonomi:</p> <p>Årlig drift og pleje af område:</p> <p>Varde kommune: 33 timer á 300,-kr. = 9.999,-kr.</p> <p>Frivillige: 150 timer á 100,-kr. = 15.000,-kr.</p> <p>Et vigtigt punkt for at projektet kan gennemføres og fortsætte med at være en succes, er den frivillige opbakning, som der er blandt lokale i Ansager. Et frivilligt vedligeholdelsehold, vil fremover sørge for at pladsen plejes (græsklipning og mindre reparationer af bålhytte og shelteres). Uden dette lokale engagement vil projektet ikke kunne gennemføres!</p>
Afslutning	<p>Når projektet er færdig etableret skal det markeres med en indvielsesfest som vil blive planlagt i arbejdsgruppen sammen med de lokale. Dette vil være til at sætte fokus på og gøre opmærksom på de nye muligheder for oplevelser og læring i det åbne land.</p> <p>Projektet vil være til at fange den øgede interesse der er kommet for at opleve den danske natur. Stemmeværket vil i fremtiden komme til at udgøre en kerne</p>

Evaluering	<p>Varde Kommune har god erfaring med gæstebøger på overnatningsstederne. Her kan besøgende skrive ris og ros. Dette er med til at sikre fortsat gode oplevelser i området og udvikle/ændre de ting som ikke fungerer.</p> <p>Efter endt projektafslutning vil Styregruppe indskrænke sig til Lokale og Varde Kommune. Ved årlige møder har man mulighed for at samle op på drift og ændringer i området.</p> <p>Der vil løbende være en kommunikation mellem kommunen og lokale repræsentanter både under og efter projektet.</p>

